

#mamczasrozmawiac jak kobieta z kobieta

W piątek 8 czerwca rusza nowa odsłona kampanii edukacyjnej Krajowego Centrum ds. AIDS „Mam czas rozmawiać (#mamczasrozmawiac)” promująca dialog międzypokoleniowy, o zdrowiu, w tym o tematach trudnych, takich jak choroby przenoszone drogą płciową np. AIDS.

Warszawa, 6.06.2018 r. – „Ginekolog już potwierdził ciążę. Zlecił mi różne badania. Nawet na HIV. HIV może dotyczyć każdego” – informuje „filmową córkę” bohaterka kampanijnego spotu edukacyjnego Krajowego Centrum ds. AIDS, grana przez Marię Seweryn. Aktorka bez wahania zaangażowała się w kampanię #mamczasrozmawiac. „Mam nadzieję, że kobiety, które planują ciążę lub oczekują narodzin dziecka, podobnie jak moja bohaterka, bez wahania wykonają wszystkie zalecane badania - w tym także test na HIV – oraz, że będą potrafiły o tym rozmawiać ze swoimi córkami, siostrami, czy mamami” – powiedziała.

Kampania #mamczasrozmawiac zachęca kobiety do testowania się w kierunku HIV i międzypokoleniowego dialogu o zdrowiu z bliskimi. Przypomina kobietom o znaczeniu wzięcia pełnej odpowiedzialności za zdrowie własne i dziecka. Pomaga przełamać opór przed trudnymi rozmowami na ten temat. Tłumaczy, że taka wymiana myśli i wiedzy wcale nie musi być krępująca.

„Zlecenie kobiecie ciężarnej testu w kierunku HIV jest obowiązkiem lekarza prowadzącego ciążę” podkreśla Prof. dr hab. n. med. Mirosław Wielgoś, Krajowy konsultant w dziedzinie perinatologii, Kierownik Kliniki Położnictwa i Ginekologii WUM, Rektor WUM.

„Wszystkim ciężarnym pacjentkom zlecam wykonanie testu w kierunku HIV. Najlepiej badanie to wykonać dwukrotnie: przed 10-tym a także między 33 a 37 tyg. ciąży. Coraz więcej lekarzy rozumie i akceptuje potrzebę takiego badania. To prosty test, który może uchronić dziecko przed zakażeniem. Lekarz ginekolog mając na uwadze zdrowie rodziny powinien już na etapie planowania ciąży podkreślić konieczność wykonania testu w kierunku HIV przez przyszłą matkę oraz ojca dziecka” – podkreśla Profesor Wielgoś.

Z konsekwencjami pominięcia tego badania przez lekarzy lub przyszłe mamy boryka się na co dzień Profesor Magdalena Marczyńska – kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych Wieku Dziecięcego WUM w Warszawie.

„Od 1985 roku w Polsce zarejestrowano około 195 zakażeń wertykalnych, 15 dzieci zmarło z powodu AIDS. Od czasu obowiązywania standardów opieki okołoporodowej, czyli po 2011 roku, 70% dzieci trafiających do diagnostyki wrodzonego zakażenia HIV otrzymało profilaktykę. Nie oznacza to, że taki jest odsetek testowania ciężarnych w Polsce. Nadal szacuje się że tylko 25-30% kobiet było w czasie ciąży badanych w kierunku HIV i otrzymało pełną profilaktykę. Z pilotażowego badania ankietowego, przeprowadzonego w kierowanym przeze mnie ośrodku, wynika, że 33% kobiet miało dwukrotnie, czyli zgodnie ze standardami, wykonany test w czasie ciąży. Nadal zdarza się, że zakażenie HIV jest wykrywane dopiero u kilku- lub

Agenda Ministra Zdrowia

kilkunastolatków. Dziecko powinno być zdiagnozowane i leczone przed ukończeniem 3 miesięcy życia. Wczesna terapia daje szansę ograniczenia mnożenia się wirusa, zmniejsza ryzyko uszkodzeń wielonarządowych. Dzieci starsze nadal trafiają do nas już z AIDS – tj. w bardzo zaawansowanym okresie choroby” – tłumaczy Profesor Marczyńska.

W ponad 90% przypadków do zakażenia dzieci HIV dochodzi w czasie ciąży, porodu i karmienia piersią, a można temu przecież zapobiec. Każda kobieta oczekująca narodzin dziecka powinna zrobić wszystkie badania, w tym na HIV. Ginekolog ma obowiązek zaproponować badanie w kierunku HIV każdej ciężarnej pacjentce. Nie oznacza to, że zlecenie tego testu, to ocena, jaką lekarz wystawia jej dotychczasowemu życiu.

„Badanie w kierunku HIV znajduje się w koszyku świadczeń lekarza prowadzącego ciążę w ramach opieki zdrowotnej nad ciężarną, finansowanej z Narodowego Funduszu Zdrowia, zatem jest zupełnie bezpłatne. Wykrycie HIV i włączenie leczenia antyretrowirusowego (ARV) u matki sprawia, że ryzyko zakażenia dziecka jest praktycznie eliminowane. Należy dodać, że leczenie ARV jest w Polsce bezpłatne i finansowane przez Ministra Zdrowia, jako Program polityki zdrowotnej – przypomina Anna Marzec-Bogusławska, dyrektor Krajowego Centrum ds. AIDS, Agencji Ministra Zdrowia.

W roku 2017, w ramach Programu profilaktyki zakażeń wertykalnych, leczeniem zostało objętych 46 kobiet ciężarnych zakażonych HIV. Odbyło się 35 porodów kobiet z tej grupy, wszystkie noworodki, które otrzymały profilaktycznie leki antywirusowe, urodziły się zdrowe. 11 spośród zakażonych kobiet miało poród planowany w 2018 roku.

Niestety testy na HIV wykonujemy ciągle zbyt rzadko. Taki test wykonał, według szacunków, zaledwie co dziesiąty dorosły Polak. Co roku, powinno go wykonywać blisko 400 tys. kobiet ciężarnych i tyle samo mężczyzn, ponieważ test na HIV powinien zrobić również przyszły tata. To standardowy element dbania o zdrowie powiększającej się rodziny. Ojciec dziecka może wykonać test anonimowo i bezpłatnie w jednym z punktów konsultacyjno-diagnostycznych (PKD). Adresy PKD są dostępne na stronie internetowej Krajowego Centrum ds. AIDS: www.aids.gov.pl/pkd

Żeby zachęcić przyszłe mamy do międzypokoleniowych rozmów na temat chorób przenoszonych drogą płciową, w tym HIV, oraz wesprzeć lekarzy w edukowaniu pacjentów na temat wirusa, przez najbliższy tydzień w telewizji, kinach, komunikacji miejskiej, oraz na portalach informacyjnych emitowane będą spoty z Marią Seweryn w roli głównej. Wpisy zamieszczane przez blogerów – Macademian Girl, Matkę Wariatkę i Zapytaj Położną oraz inne osoby, które przyłączą się do akcji na Facebooku i Instagramie pomogą zrozumieć dlaczego z bliskimi warto i trzeba rozmawiać o wszystkim. Źródłem rzetelnej wiedzy o HIV/AIDS będzie strona kampanii: mamczasrozmawiac.aids.gov.pl.